

ΠΑΛΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ'

Η ΧΑΜΟΜΗΛΟΥ

Ήταν τότε ή εποχή της λεγομένης ειρηνικής... επανάστασεως του 1909.

Όλος ο κόσμος συνταχθείς με την επανάστασι, όταν την είδεν επικρατούσαν, κατά τὰ συμφέροντά του και τὰ μίση του, ζητούσε έκκαθαρίσεις δεξιά και ἀριστερά, στον κλάδο του ο κάθε ένας, ή στον κλάδο που... τον έθιγε.

— Λοιπόν τί αποφάσισαν; ρώτησεν ο κ. Τρακάκης.

σαν τῶν σοβαρῶν ἐκείνων συμβουλιῶν, στά ὅποια, ὅπως εἴπαμε στην ἀρχή, και... κατ' ἀρχήν, ποτέ δέν λαμβανότανε ἀπόφασις καμμία.

Μόνον πολλά ὑπέσχοντο τὰ ἄρθρα τοῦ μακαρίτου ταγματάρχου τότε, ἄν ἐνθυμοῦμαι καλά τὸν βαθμὸν του, Θάνου Λιδωρίκη στὸ «Χρόνο» τοῦ Χαιροπούλου, τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάγκη Εἰλικρινείας», συγκινούντα κάθε ἡμέρα τὸν ἑλληνικὸ λαό.

Γιὰ τοῦτο και ὁ μακαρίτης Καλαποθάκης τοῦ «Ἐμπρός» ἀποκαλοῦσε τὴν επανάστασι «Κυράτσα Ἐπανάστασι» και τῆς ἔδωκε τὸν τίτλον τῆς «Χαμομηλοῦς».

Και στοὺς κύκλους τῆς τῆς ἔμεινε τὸ ὄνομα «Χ α μ ο μ η λ ο ὦ», τὸ ὅποιον μετεχειρίζετο καμμιά φορά σὲ στενοὺς του κύκλους και αὐτὸς ὁ Λιδωρίκης.

* * *

Μετὰ τοὺς φοιτητὰς «τσάμικος ταμπάκος», ποὺ λέει και ἡ παροιμία, ἔγιναν στὴν επανάστασι οἱ δημοσιογράφοι. Οἱ δημοσιογράφοι ἤθελαν δράσιν και αὐτοί. Και ἐπειδὴ δράσιν πουθενά δέν ἔβλεπαν, δημιουργοῦσαν μοναχοί τους.

Ἔτσι κάθε ἡμέρα ἐδημοσιεύοντο στὸν Τύπο ἀνακοινώσεις δὴθεν τῶν επαναστατῶν ἀξιωματικῶν, περὶ σκέψεων και ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας ἐκείνοι οὔτε ἔλαβον ποτέ, οὔτε ἐσκέφθησαν καν ὅτι ἔπρεπε ἢ ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ λάβουν!

— Δέν μᾶς λέτε, εἶπε μιὰ ἡμέρα ὁ μακαρίτης ὁ Διονύσιος Λεόντιος σὲ μερικοὺς δημοσιογράφους, σεῖς ἢ ἐμεῖς κάμαμε τὴν επανάστασι; Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ γράφετε;

— Ἡμεῖς τὴν προετοιμάσαμε και σεῖς τὴν ἀρχίσατε, τοῦ εἶπαν ἐκείνοι, κι' ἐμεῖς πάλι θὰ τὴν ἀποτελειώσουμε!

Ἔτσι λοιπόν, ἐπειδὴ και οἱ δημοσιογράφοι τοῦ εἶχαν γίνεи φόρτωμα, ὁ Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος εἶχε λάβει ἀπόφασι νὰ μὴ γίνεται πλέον καμμία στὸν Τύπο ἀνακοίνωσις, οὔτε νὰ λέγεται τίποτε ἀπὸ ὅτι... δέν ἀποφασίζαν.

Γιὰ νὰ ἀποφύγουν μάλιστα τοὺς δημοσιογρά-

— Τί επανάστασις εἶνε αὐτή, ἐφώναζεν ὁ φίλος κ. Κώστας Καλαμάρας, νὰ μὴν ἀναλαμβάνη τὴ γενικὴ καθαριότητα τοῦ... Κράτους!

Ὁ «Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος», ὅπως λέγαν τὸ συμβούλιο τῆς «Εἰρηνικῆς Ἐπανάστασεως», συνεδρίαζε καθημερινῶς σχεδόν, χωρὶς ὅμως νὰ προβαίνει και εἰς ἀπόφασις καμμίαν. Στὴν ἀρχή, στὰ συμβούλια αὐτὰ ἐλάμβανε μέρος και ἡ συσταθεῖσα τότε «Πανεπιστημιακὴ Ἐνωσις» γιὰ νὰ «θέσῃ τὸν λαὸν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ στρατοῦ», τῆς ὁποίας πρόεδρος ἦτο ὁ τέως βουλευτὴς Κυθηρῶν κ. Τσιτσιλίας και σύμβουλος ὁ ὑποφαινόμενος.

Γιὰ τὴν «Ἐνωσι» αὐτὴ τὴν πανεπιστημιακὴ, γράψαμε ἄλλοτε στὸ «Μπουκέτο» και ἴσως ἄλλη μιὰ φορά νὰ ξαναγράψουμε.

Στὴν ἀρχή λοιπὸν ἐλάβαινε μέρος και ἡ «Ἐνωσις» στὰς συνεδριάσεις, ἐπειδὴ ὅμως ἡμεῖς, τῆς «Ἐνώσεως», ζητούσαμε πολλὰ και ἀδύνατα και πράγματα ὀλίγον ἄγρια, ἐνῶ ἡ επανάστασις ἦταν «εἰρηνική», οἱ φοιτητὰι στὸ τέλος ἀπεκλείσθη-

σαν τῶν σοβαρῶν ἐκείνων συμβουλιῶν, στά ὅποια, ὅπως εἴπαμε στην ἀρχή, και... κατ' ἀρχήν, ποτέ δέν λαμβανότανε ἀπόφασις καμμία.

Μόνον πολλά ὑπέσχοντο τὰ ἄρθρα τοῦ μακαρίτου ταγματάρχου τότε, ἄν ἐνθυμοῦμαι καλά τὸν βαθμὸν του, Θάνου Λιδωρίκη στὸ «Χρόνο» τοῦ Χαιροπούλου, τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάγκη Εἰλικρινείας», συγκινούντα κάθε ἡμέρα τὸν ἑλληνικὸ λαό.

Γιὰ τοῦτο και ὁ μακαρίτης Καλαποθάκης τοῦ «Ἐμπρός» ἀποκαλοῦσε τὴν επανάστασι «Κυράτσα Ἐπανάστασι» και τῆς ἔδωκε τὸν τίτλον τῆς «Χαμομηλοῦς».

Και στοὺς κύκλους τῆς τῆς ἔμεινε τὸ ὄνομα «Χ α μ ο μ η λ ο ὦ», τὸ ὅποιον μετεχειρίζετο καμμιά φορά σὲ στενοὺς του κύκλους και αὐτὸς ὁ Λιδωρίκης.

Ἔτσι κάθε ἡμέρα ἐδημοσιεύοντο στὸν Τύπο ἀνακοινώσεις δὴθεν τῶν επαναστατῶν ἀξιωματικῶν, περὶ σκέψεων και ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας ἐκείνοι οὔτε ἔλαβον ποτέ, οὔτε ἐσκέφθησαν καν ὅτι ἔπρεπε ἢ ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ λάβουν!

— Δέν μᾶς λέτε, εἶπε μιὰ ἡμέρα ὁ μακαρίτης ὁ Διονύσιος Λεόντιος σὲ μερικοὺς δημοσιογράφους, σεῖς ἢ ἐμεῖς κάμαμε τὴν επανάστασι; Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ γράφετε;

— Ἡμεῖς τὴν προετοιμάσαμε και σεῖς τὴν ἀρχίσατε, τοῦ εἶπαν ἐκείνοι, κι' ἐμεῖς πάλι θὰ τὴν ἀποτελειώσουμε!

Ἔτσι λοιπόν, ἐπειδὴ και οἱ δημοσιογράφοι τοῦ εἶχαν γίνεи φόρτωμα, ὁ Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος εἶχε λάβει ἀπόφασι νὰ μὴ γίνεται πλέον καμμία στὸν Τύπο ἀνακοίνωσις, οὔτε νὰ λέγεται τίποτε ἀπὸ ὅτι... δέν ἀποφασίζαν.

Γιὰ νὰ ἀποφύγουν μάλιστα τοὺς δημοσιογρά-

φοι, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Συμβουλίου ἀλλάξαν τὸν τόπον συνεδριάσεων και ἀπὸ τὴν Στρατιωτικὴ Λέσχη συνεδρίαζαν πλέον στὴ «Στρατιωτικὴ Ἐνωσις», δηλαδὴ 200 θήματα λίγο παρακάτω. Μιὰ ἡμέρα ὁ Θόδωρος ὁ Καλογερίκος εἶχε ἀνεβῆ στὴν «Ἐνωσι» νὰ ἰδῆ κάποιο φίλο του ἀξιωματικό.

— Σοῦτ, σιωπῆ, ἔχουν συμβούλιο! τοῦ εἶπεν ἕνας στρατιώτης ποὺ φύλαγε ἐκεῖ φρουρός.

Ὁ Καλογερίκος κατέβηκε και συνητήθη στὸ δρόμο με τὸν κ. Γεώργιον Τρακάκη, διοικητὴν σήμε-
ρα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

— Τί γίνεται ἀπάνω; τὸν ρώτησε.

— Συσκέπτονται και ἀποφασίζουν...

— Ἀποφασίζουν, ἐπὶ τέλους. Δόξα σοι ὁ Θεός! Τί ἀποφασίζουν;

— Τίποτε!

Οἱ ἀξιωματικοὶ, ἰδόντες ὅτι τοὺς μύριστηκαν οἱ δημοσιογράφοι κι' ἐκεῖ, ἀποφάσισαν νὰ συνέρχωνται πλέον και νὰ μὴν ἀποφασίζου-
ν σὲ διάφορα δικά τους σπῆ-
τια.

Ἄφελῆς και ὠραία εποχή, ἀφελεστέρων ἀποφάσεων, ἀνθρώπων καλῶν και ἀφελῶν.

Τὴν «Ἀκρόπολιν» τοῦ Γαβριηλίδου διήθυνε τότε ὁ νῦν ἰδιοκτῆτης τῆς σημερινῆς «Ἀκροπόλεως» κ. Γεώργ. Βουτσινᾶς.

Ὁ μακαρίτης Γαβριηλίδης εἶχεν ἀναγκασθῆ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἐλλάδα, ἀπελαθεὶς ἀπὸ τὴν επανάστασι. Στὸν Γαβριηλίδη λοιπὸν παρετηρήθη τότε τὸ ἐξῆς ψυχολογικὸν ἀνώμαλον:

Ἐπὶ ἔτη, με τὴν νευρώδη ἀρθρογραφία του, προπαρασκεύαζε τὴν «εἰρηνικὴν» επανάστασι. Και ὅταν ἐκηρύχθη, τὴν πολέμησε σφοδρῶς, κατακεραυνοβολῶν αὐτὴν, πᾶσαν ἡμέραν και στιγμὴν, ἐγγράφως και προφορικῶς.

Ἔτσι οἱ επαναστάται μιὰ ἡμέρα τοῦ παρήγγειλαν με τὸν Πύρρο τὸ Γιαννόπουλο ὅτι «θὰ τρῷ φᾶνε τὸ κεφάλι»...

Και αὐτὸς τοῦ εἶπε νὰ τους πῆ:

— Ὅτι δέν φθάνει τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ... χροτάσουν ὄλοι!

Και ἐξακολούθησε τὸν πόλεμο.

Στὸ τέλος ὅμως, εἶδε και ἀπόειδε και παρακινούμενος ἀπὸ τοὺς φίλους του και ἰδίως τὸν Σπύρο τὸ Μερκούρη, νὰ φύγῃ, ἔφυγε, λέγων ὅτι «πάει νὰ φάῃ στὴ Βιέννη γάλα με χτυπητὸ αὐγό»!

Ἔτσι ἡ «Ἀκρόπολις» ἀφέθηκε στὸν κ. Βουτσινᾶ και σ' ὄλους ἐμᾶς τοὺς ἄλλους. Τὸ ρεπορτάζ τῆς επαναστάσεως εἶχεν ἀνατεθῆ στὸν εἰρηνικώτερο και τὸν πιὸ ἀντιμιλιταριστὴ συντάκτη τῆς «Ἀκροπόλεως» κ. Ἀθ. Ζερβόπουλον ἐκ Θεζυῶν, τὸν εὐδοκίμως δικηγороῦντα σήμερον στὰς Ἀθήνας.

Ὁ Νάσος ὁ Ζερβόπουλος, τόσο νομιμόφρων ἦταν και τόσο ἀπεχθανότανε τὰ σπαθιά και τὰ κουμπούρια, ποὺ οὔτε μέλος τῆς «Πανεπιστημιακῆς Ἐνώσεως» ἦρθε νὰ ἐγγραφῆ, ἂν και ἦταν τότε φοιτητὴς κι' αὐτός.

Κατὰ συνέπειαν οὐδεμίαν σχέσιν εἶχε οὔτε με τοὺς επαναστάτας, οὔτε με τοὺς, μετὰ τὸ Γουδί, συμπηχθέντας πολιτικοὺς επαναστατικούς συλλόγους, τοὺς συσταθέντας «πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς επαναστάσεως».

Ἐνας, ὁ πιὸ σοβαρὸς ἀπὸ αὐτοὺς, ἦταν ὁ «Ριζοσπαστικὸς Σύλλογος», στὸν ὅποιον μετεῖχον ὁ Παπαναστασίου, ὁ μακαρίτης Πᾶνος Ἀραβαντινός, ὁ Τριανταφυλλόπουλος, ὁ Κυριαζόπουλος ὁ ἰατρός, ὁ Πᾶνος ὁ Σκουριώτης τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὁ Μαρκέλλος, νῦν νομάρχης Ἡρακλείου, ὁ Σπύρος ὁ

«Χαμομηλες» λεγότανε τότε στὴν Ἐλλάδα κάτι μεγάλα και βαρειά ντουφέκια παλαιά.

— Σοῦτ! Σιωπῆ, εἶπεν ὁ σκοπός. Ἔχουν συμβούλιο.

Θεοδωρόπουλος, ο Λυμπερόπουλος της Σπάρτης, ο Τσιτσίκης, ο σύμβουλος του, δηλαδή εγώ, και άλλοι, τούς οποίους δεν θυμούμαι σήμερα.

Από αυτούς, ο Ζερβόπουλος έκλεβε και έφερνε στην «Ακρόπολη» μερικές επαναστατικές ειδήσεις.

Όταν όμως το διοικητικό συμβούλιο της επανάστασης έλαβε την απόφαση να μην ανακοινωθεί πλέον εις κανένα τίποτε, ο Ζερβόπουλος βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση.

— Και τώρα τί να κάμω; μούλεγε.

— Να κάνης επανάσταση και σύ, του άπαντούσα.

— Έπανάσταση κι' εγώ; Και έναντίον τίνος;

— Κατά του... έαυτού σου! Να γίνης δηλαδή και σύ επαναστάτης!

Θυμούμαι μιά σημείωσι πού μου έστειλε τότε και την όποιαν βρήκα τώρα τελευταία στα χαρτιά μου, και ή όποιαν σημείωσις αυτή μου θύμισε όλα τ' άνωτέρω και τά... κατώτέρω:

«...δέν ξέρω τί να κάμω και πώς θα τά θγάλω πέρα. Άνέθεσαν τη φασαρία αυτή σε άνθρωπο, ο όποιος ούτε με τά σπαθιά έχει σχέσεις, ούτε και με επαναστατικούς συλλόγους, φλογερούς λόγους και ρητορίας. Πολύ δέ περισσότερο όταν τά πρώτα, πού αντιπροσωπεύουν την «λαϊκήν θέλησιν», δέν αφήνουν ούδεμίαν κλαγγήν ειδήσεως, τά δέ δεύτερα αγωνίζονται μόνον με μαγκούρες για τό προεπιληκί!»

Ο Γαβριηλίδης φεύγοντας, δικαιολογησε σ' έμάς γιατί χτυπάει την επανάσταση.

— Ήθελα, μάς είπε, μιά εξέγερσι έθνική κατά της «φασαλοκρατίας» και της πολιτικής συναλλαγής· αλλά την ήθελα «λαϊκή».

— Λαϊκή είνε, του είπαμε.

— Σ' αυτό διαφωνούμε, μάς άπάντησε.

— Μά έγινε όπως την θέλατε σεις, «χ α μ ο μ η λ ο υ», του είπαμε πάλι, άστειεύομενοι αυτή τη φορά.

— Ναι, αλλά δέν την ήθελα και «Χ α μ ο μ ή λ ω», μάς άπήντησεν.

«Χαμομήλες» λέγαν τότε στην Παληά Έλλάδα τά θαρειά, μακρυά και σκουριασμένα παληοντούφεκα, τά έμπροσθογεμής των παλαιών «όροφυλάκων», πού ησαν άχρηστα σχεδόν και μόνον τά χρησιμοποιούσανε για φόβο μερικοί και για επίδειξι, και ιδίως, τις άποκρηές.

Τά σσβαρά και τραγικά έπακόλουθα της κινήσεως αυτής θα τά γράψουμε σε άλλο φύλλο.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΟΥ

Ο μεγάλος Άγγλος δραματικός συγγραφέυς Μπέρναρ Σόου, μπορεί να μην άγαπά ούτε τη Γαλλία, ούτε την Άγγλία, ούτε κανένα, άλλ' άγαπά τό καλό γεύμα. Δέν ύποφέρει όμως τό γεύμα με μουσική. Μιά ήμέρα σ' ένα γεύμα πού του έτυχε αυτό τό δυστύχημα, έφώναζε τόν άρχιτσιγγάνο, τό διευθυντή της όρχήστρας.

— Φίλε μου, του είπε, μπορείτε να παίξετε ό,τιδήποτε σας ζητήσω;

— Άσφαλώς, κύριε... Είμαι στάς διατάγας κάθε πελάτου.

— Μπορείτε λοιπόν να παίξετε μιά παρτιδα σκάκι, πόκερ, ή ντόμινο, ως ότου να τελειώσω τό γεύμά μου;

Ο Μπέρναρ Σόου παρευρίσκετο κάποτε σε μιά έσπερίδα όπου έπαιζε ένας βιολονίστας χωρίς κανένα ταλέντο.

— Πώς τόν βρίσκετε; τόν έρώτησε ή οικοδέσποινα πού είχε καλέσει τόν βιολονίστα.

— Μου θυμίζει τόν Παδερέβσκυ.

— Μά ο Παδερέβσκυ δέν είνε βιολονίστας, διεμαρτυρήθη ή κυρία.

— Μά ούτε αυτός είνε, είπεν ο Μπέρναρ Σόου.

Ο Λιδωρικής εγραφε κάθε ήμέρα σ' αυτό «Χρόνο».

— Τί επανάστασις είν' αυτή; φώναζε ο Κώστας Καλαμάρας.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ένα περίεργο φαγητό των ίθαγενών της Άμερικής. Μυρμήγκια ψητά! Μέλισσες με μέλι. Ο Λουδοβίκος της Βαυαρίας και ο φτωχός σπουδαστής, Ένα... βασιλικό δώρο του «σφιχτοχέρι κλπ.

Είνε γνωστόν πόσον οί κάτοικοι της Μέσης Άφρικής εύχαριστούνται στην τροφή των λευκών μυρμηγκιών και άλλων άκόμη έντόμων, διά των οποίων παρασκευάζουν περίφημα φαγητά. Πολλοί περιηγηταί αναφέροντες τό γεγονός αυτό, προσθέτουν, ότι τά φαγητά αυτά δέν είνε καθόλου άνοστα, όπως θα μπορούσε κανείς να ύποθέση. Μερικοί μάλιστα ίθαγενείς τόσο πετυχημένα παρασκευάζουν τά έδέσματά των αυτά, ώστε και μιά μόνον φορά άν τά φάγη κανείς, είνε αδύνατον να λησμονήση πλέον τό γλυκύ και νόστιμον της γεύσεώς των. Τό έθιμον αυτό, τό όποιον ως

τώρα είχε παρατηρηθή μόνον στο κέντρον της Άφρικής, ύφίσταται και σ' άλλας χώρας. Περιηγητής, έσχάτως περιηγηθείς τό ένδικόν άρχιπέλαγος, γράφει ότι οί ίθαγενείς θεωρούν τούς λευκούς μύρμηκας ως έδεσμα έκλεκτότατον. Τά έντομα αυτά είνε πτερωτά, τά θλέπει δέ κανείς την νύχτα να φτερουγίζουν κατά σμήνη γύρω στο φώς. Προς σύλληψιν των τοποθετείται κάτωθεν του λύχνου ένα ποτήρι γεμάτο νερό. Τά μυρμήγκια έλκυόμενα έκ της έν αυτώ αντανακλάσεως του φωτός, πέφτουν μέσα και συλλαμβάνονται. Για να μαγειρευθούν δέ τούς αφαιρούνται τά φτερά και κατόπιν ψήνουνται. Τά ανακατεύουν όμως και με άλευρι και παρασκευάζουν έτσι ένα είδος γλυκίσματος, τό όποιον έχει γευσιν άμυγδαλού. Έκτός των μυρμηγκιών, οί ίθαγενείς τρώνουν επίσης και τις μέλισσες και άλλα έντομα. Μέλισσα ψημένη μέσα σε ένα φύλλο με όλίγο μέλι, θεωρείται ως μεζές έξαιρέτως λεπτός! Τά μεγάλα έντομα ψήνονται άπλως και παρατίθενται στο τραπέζι με ρύζι!...

Κατά τόν χειμώνα του 1836 προς τά 37 ο βασιλεύς της Βαυαρίας Λουδοβίκος έφορούσε καθημερινώς θαθύχρωμον μανδύαν, ο όποιος του έφθανε μέχρι των άστραγάλων. Λόγω τούτου κανείς δέν μπορούσε να τόν αναγνωρίση, άν δέν είχεν ιδή αυτόν και προηγουμένως με τό ίδιο ένδυμα. Μιά ήμέρα ο βασιλεύς βαδίζων μετά μεσημβρίαν στον άνακτορικό κήπο του Μονάχου εβρε καθησμένον σ' ένα θρανίο νεαρών μαθητήν τινά του Γυμνασίου, όστις επανελάμβανε τό μάθημά του ένω τό ψύχος είχε φθάσει στους 12 βαθμούς ύπό τό μηδέν. Ο Λουδοβίκος τόν έπλησίασε και από συμπάθεια τόν έρώτησε διάφορα πράγματα, μεταξύ δέ των άλλων και γιατί δέν μελετά στο σπίτι του. Ο μαθητής μη αναγνωρίσας τόν βασιλέα, άπήντησεν ειλικρινώς ότι είνε φτωχός και ότι με τέτοιο κρύο είνε περισσότερη ζέστη έξω παρά στο δωμάτιό του.

— Και γιατί τότε άφοϋ έχεις ανάγκην, δέν ζητάς βοήθειαν από τόν βασιλέα; ρώτησε πάλιν ο Λουδοβίκος.

— Άπ' αυτόν τόν σφιχτοχέρη; άπάντησεν ο μαθητής. Κρίμα στο χαρτί πού θα του γράψω.

Ο βασιλεύς δέν έθύμωσε. Ρώτησε μόνον τό όνομα και την κατοικίαν του μαθητού και έφυγε γελώντας.

Την επομένην ο μαθητής έδέχθη την έπίσκεψιν ένός χωρικού ο όποιος του έφερνε ένα κάρρο ξύλα και μιά έπιστολή. Ο μικρός μετά τούς πρώτους δισταγμούς του, άνοιξε την έπιστολή και έδιάβασε τά εξής:

«Διά του φέροντος την παρούσαν θα λάβετε ένα κάρρο ξύλα. Άν έχετε ανάγκην και άλλων, άπευθυνθήτε εις Λουδοβίκον τόν σφιχτοχέρη».

Ο δωρητής ητο ο ίδιος ο βασιλεύς!...